

dr. Danka
Ferenc

Digitálisan aláírta:
dr. Danka Ferenc
Dátum: 2025.12.17
09:28:50 +01'00'



PEST VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

1/13518-1/2025.

Ügyiratszám: PE/030/01446-4/2025.
Ügyintéző: dr. Danka Ferenc
Telefon: (1) 235-1712

Tárgy: Szakmai segítségnyújtás (közösségi
együttélési rendeletek)
Hiv. szám:
Melléklet:

Pest vármegye valamennyi jegyzője részére

Székhelyén

Tisztelt Jegyző Asszony! Tisztelt Jegyző Úr!

A Pest Vármegyei Kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásban vizsgálta a közösségi együttélést szabályozó önkormányzati rendeleteket. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 133. § (3) bekezdése alapján a tárgyban kialakított szakmai álláspontomról az alábbiakban tájékoztatom.

Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) 32. cikk (3) bekezdése alapján az önkormányzati rendeletalkotás általános korlátja, hogy magasabb szintű jogszabállyal nem lehet ellentétes. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint „a jogállamiság alkotmányos alapját jelentő jogbiztonság elvének egyik garanciája a jogforrási hierarchia érvényesülése. (3019/2017. (II. 17.) AB határozat, Indokolás [26]) Emellett a Köf.5.026/2020/4. számú határozatában a Kúria kiemeli, hogy az önkormányzati rendszer hatályos szabályainak a mindenkor hatályos törvényekkel és más jogszabályokkal kell összhangban állnia.

Az Mötv. 8. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásuk jogkövetkezményeit. Az Mötv. 143. § (4) bekezdés d) pontja pedig kifejezetten felhatalmazza a helyi önkormányzat képviselő-testületét, hogy rendeletben határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit. Ezzel összefüggésben a Kúria a Köf.5.052/2015/2. számú határozatában rámutatott arra, hogy az Mötv.-ben kapott, a közösségi együttélés szabályainak megsértése kapcsán megalkotott önkormányzati rendelet kerete és korlátja az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése.

A továbbiakban azokat az önkormányzati rendeletekben fellelt szabályozásokat ismertetem – tárgykörökre bontva –, amelyek magasabb szintű jogszabályi előírásba ütköznek, megjelölve egyúttal a kapcsolódó bírósági határozatokat is. [A hivatkozott jogszabályi rövidítések az alábbiak: A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.); A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a

szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs.tv.); A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.); A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (Méptv.); A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (Tűztv.); Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (Élv.); A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.); A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (Kertv.); Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.); A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény (Nvt.); A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (KRESZ); A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.)]

Az elsőként említhető – leggyakrabban előforduló – problematikus rendelkezés a *lakásbelső* rendezett állapotára vonatkozó szabályozás, ami Alaptörvény-ellenes és egyúttal a jogforrási hierarchiában magasabb szinten elhelyezkedő jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes jogalkotást eredményez. A 30/2017. (XI. 14.) AB határozatból következően „vélt vagy valós közérdekre hivatkozással az egyén szabadságát nem lehet korlátozni...”, a szabályozás ellentétes az Mötv. 8. § (2) és 143. § (4) bekezdésének d) pontjával.

A jogforrási hierarchiában magasabb szinten elhelyezkedő jogszabály tényállási elemeit ismétlő és szankcionáló rendeletalkotásnak minősül, emiatt jogszabálysértő:

- az *ingatlan elhanyagolt állapotára* [Méptv. 174. § (1)-(3) bekezdés; építésügyi hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről szóló 281/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet 60. § (1) bekezdés; Tűztv. 11. § (1) bekezdés d) pont; tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdés; Élv. 7. § (4) bekezdés és az Élv. 60. § bekezdés;
- a *szennyvíz közterületre vezetésére* (Szabs.tv. 245. § (1) bekezdés b) pont);
- *közterületi berendezés használhatatlanná tételére* (Szabs.tv. 177. § (1) bekezdés b) pont; Btk. 371. § (1) bekezdés);
- a *rovar és rágcshalómentesítésre* (fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet; Eütv. 73. § (1) bekezdés; Szabs.tv. 239. § (1) bekezdés b) pont);
- *életvitelszerű közterületen tartózkodásra* (Szabs.tv. 178/B. § (9) és (10) bekezdés);
- *kolduló magatartásokra* (Szabs.tv. 285. § (1)-(2) bekezdés);
- *szilárd útburkolatra való felhajtás előtt gépjármű kerekeinek sártól történő megtisztítására* (KRESZ 63. § (2) bekezdés; Szabs.tv. 224. § (1) bekezdés b) pont);
- *hulladékgazdálkodás; hulladék felhalmozó magatartásokra* (Ht. 86. § (1) bekezdés);
- *dohányzásra* (Nvt. 2. § (1) bekezdés d) pont da) alpont; Nvt. 2/A. §; Nvt. 7. § (1) bekezdés)
- *kihelyezett gyűjtőedényből dolgokat kiválogató (guberáló) magatartásokra* – környezetet szennyező esetek (Szabs.tv. 196. § (1) bekezdés a) pont);

vonatkozó szabályozás.

A Kúria Köf.5.011/2020/5. határozatából következően az indokolatlanul párhuzamos, illetve többszintű jogalkotás az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése által védett jogbiztonság elvébe is ütközik [60/2009. (V. 28.) AB határozat] és sérti a Jat. 2. § (1) bekezdése szerinti szabályozási egyértelműség jogbiztonsági követelményét is. (Köf.5047/2016/2.) A szabályozás ellentétes a Jat. 2-3. §-ával is.

Törvényi felhatalmazás hiányában a *közterületi árusítást szabályozó* önkormányzati rendelet szintén a jogforrási hierarchiában magasabb szinten elhelyezkedő jogszabály tényállási elemeit (Kertv. 3. § (4) bekezdés; Szabs.tv. 200/A. §-a) ismétlő és szankcionáló rendeletalkotásként jogszabálysértő, ugyanis a Kertv. alapján a kereskedelmi tevékenységek korlátozását vagy tilalmát külön törvény, eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet vagy a Kertv. felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szabályozhatja. [Köf.5.015/2021/3. számú határozat]

Szintén jogellenes az *ingatlan megművelésére* vonatkozó szabályozás, ami jogbizonytalanságot eredményező, a normavilágosság követelményét [Jat. 2. § (1) bekezdés] sértő rendeletalkotásban nyilvánul meg. Az ingatlan megművelését előíró rendelkezés bizonytalan szabályozást eredményez, sérti a normavilágosság Jat. 2. § (1) bekezdésében biztosított követelményét és ezzel az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvét. A Kúria Köf.5042/2015/3. számú határozata szerint „[a] normavilágosság követelményének fokozottan kell érvényesülni a szankciót megállapító önkormányzati rendeleti rendelkezés esetében.”

A kihelyezett gyűjtődényből dolgokat kiválogató (guberáló) magatartásokkal kapcsolatos szabályozásoknál alapvetően kétféle eset különböztethető meg: a környezetet szennyező esetek és a *környezetet nem szennyező esetek*. Ez utóbbit illetően figyelemreméltó a 176/2011. (XII. 29.) AB határozat, mely szerint, ha a dolgok szemétből való kivételét és a guberálást az önkormányzat szabálysértéssé nyilvánítja, azzal a hajléktalan vagy az egzisztenciálisan más módon kiszolgáltatott helyzetben lévő embereket stigmatizálja, ez pedig egyéb helyzet szerinti hátrányos megkülönböztetést okoz.

Törvényt sértő az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény helyett a hatálytalan Ket. alkalmazásának elrendelésére történő hivatkozás. A Ket.-et 2018. január 1. napjával a 2016. évi CL. törvény 142. §-a hatályon kívül helyezte. A Kúria joggyakorlatából következően [Köf.5.026/2020/4. számú határozat] az önkormányzati rendszer hatályos szabályainak a mindenkor hatályos törvényekkel és más jogszabályokkal kell összhangban állnia; továbbá sérti a normavilágosság követelményét, ha az önkormányzati rendelet rendelkezései hatálytalan jogszabályi rendelkezésekre utalnak. [Köf.5.031/2020/4. határozat]

Az „illetőleg” kötőszó használata a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet 7. § (4) bekezdésében foglaltak szerint jogszabály tervezetében nem alkalmazható.

A fent leírtakra figyelemmel kérem, hogy a tárgyban alkotott önkormányzati rendeletet áttekinteni és felülvizsgálatát elvégezni szíveskedjék. Amennyiben a jelen körlevélben ismertetett – a magasabb szintű jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes – szabályozást észlel, a szükséges intézkedéseket tegye meg a jogszerű állapot helyreállítása érdekében, melyről legkésőbb **2026. június 30-ig** várom szíves tájékoztatását.

Budapest, elektronikus időbélyegző szerint

Dr. Tarnai Richárd főispán
nevében és megbízásából:

Dr. Danka Ferenc
főosztályvezető



A dokumentum elektronikusan hitelesített.
2025.12.17 15:21:27
Pest Vármegyei Kormányhivatal
Kiadmányozta: TFIK TFIK

Törvényességi Felügyeleti Főosztály
1052 Budapest, Városház u. 7.
Telefon: (06-1) 235-1712; KRID: 119816358
E-mail: torvenyesseg@pest.gov.hu
Web: www.pvkh.hu

